

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від 17.07.2017 № 5467/0/20-17

**Липнязька сільська рада
Добровеличківський район,
Кіровоградська область**

вул. Сергія Дядечка, 23, с. Липняжка,
Добровеличківський район,
Кіровоградська область, 27015

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторного акту*

Державна регуляторна служба України у відповідності до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Липнязької сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області «Про встановлення на території Липнязької сільської ради податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2018 рік» (Проект 1), «Про встановлення єдиного податку на території Липнязької сільської ради на 2018 рік» (Проект 2), «Про затвердження ставок земельного податку та наданих пільг зі сплати земельного податку юридичним та/або фізичним особам на 2018 рік» (Проект 3) (далі – проекти рішень) та документи, що надані до них листом Липнязької сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області від 01.06.2017 № 01-22-142/1 (вх. 6551/0/19-17 від 19.06.2017).

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії Липнязької сільської ради з питань планування бюджету та фінансів щодо їх регуляторного впливу (далі – експертні висновки) та аналізів регуляторного впливу до проектів рішень (далі – АРВ) на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Щодо Проектів 1 – 3 в цілому

Проектами 1-3 на території Липнязької сільської ради встановлюються ставки місцевих податків, передбачених статтею 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), визначаються обов'язкові елементи.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ, з

Державна регуляторна служба України

ВИХ №5767/0/20-17 від 17.07.2017

дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Однак, у проектах рішень відсутні деякі обов'язкові елементи, наприклад, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку, платники податку (у *Проекті 2*) тощо, що не узгоджується з наведеними вимогами ПКУ.

У зв'язку з чим, пропонуємо у проекті рішення визначити всі обов'язкові елементи податків або зробити посилення на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Крім того, назва Проекту 3 потребує редакційних правок в частині доповнення назвою сільської ради, на території якої встановлюються ставки земельного податку.

Щодо АРВ до Проекту 1

АРВ до Проекту 1, зокрема його зміст, структура та наповнення не відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Однак, до АРВ додається Тест малого підприємництва (М-тест), розрахований для 2 суб'єктів малого підприємництва (далі – СМП). Проте, відсутність в розділі III АРВ інформації про кількість суб'єктів господарювання, що підпадає під дію регулювання, не дозволяє оцінити необхідність проведення М-тесту.

Таким чином, у зв'язку з неналежною підготовкою АРВ до Проекту 1, зокрема з відсутністю у ньому усієї необхідної інформації та розрахунків, розробником не доведена відповідність цього проекту вимогам статті 4 Закону, а саме принципам доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми, ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Щодо Проекту 2

Проектом 2 на території Липнязької сільської ради визначаються ставки єдиного податку для платників першої та другої групи.

Пунктом 1 Проекту 2 встановлено наступне.

1.1. Ставки єдиного податку встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі-мінімальна заробітна плата) (підпункт 1.1).

1.2. Встановити фіксовані ставки єдиного податку для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, з розрахунку на календарний місяць (підпункт 1.2):

- для першої групи платників єдиного податку - 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року;

- для другої групи платників єдиного податку - 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Відповідно до вимог статті 293 ПКУ:

ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі у цій главі - прожитковий мінімум), другої групи - у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі у цій главі - мінімальна заробітна плата), третьої групи - у відсотках до доходу (відсоткові ставки) (пункт 293.1.);

фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць (пункт 293.2.):

1) для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;

2) для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Таким чином, Проект 2 потребує приведення у відповідність до вимог ПКУ в частині встановлення фіксованої ставки єдиного податку для платників першої групи у відсотках до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Щодо Проекту 3

Проектом 3 на території Липнязької сільської ради визначаються ставки земельного податку, пільги зі сплати такого податку.

1. Пунктом 5 його визначено, що база оподаткування розраховується з урахуванням пільг, передбачених ст. 281, ст. 282 Податкового кодексу України та встановлених окремими рішеннями сільської ради відповідно до ст. 284 Податкового кодексу України.

Пунктом 9 Проекту 3 встановлюється, що пільги щодо сплати земельного податку для фізичних та юридичних осіб, земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню земельним податком, визначені Податковим кодексом України та цим рішенням.

Однак, статтею 284 ПКУ встановлюються особливості оподаткування платою за землю. Пунктом 284.1. цієї статті ПКУ передбачено, що органи місцевого самоврядування встановлюють **ставки плати за землю та пільги** щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

Пунктом 7.2. статті 7 ПКУ встановлено, що під час встановлення податку можуть передбачатися податкові пільги та порядок їх застосування.

ПКУ не передбачено повноважень відповідних рад щодо встановлення пільг з податків та зборів окремими рішеннями.

Пунктами 281 та 282 ПКУ визначено перелік фізичних та юридичних осіб, які звільняються від сплати земельного податку.

Враховуючи вищезазначене пропонуємо виключити пункт 5 з Проекту 3, з одночасним визначення у пункті 9 його виду та розміру пільги, що застосовується для юридичних та фізичних осіб при розрахунку суми земельного податку.

2. Пунктом 7 Проекту 3 встановлюються ставки податку за земельні ділянки.

Підпунктом 7.1 встановлюються ставки земельного податку за 1 га сільськогосподарських угідь у відсотках від їх нормативної грошової оцінки в таких розмірах: рілля - 0,5%; сіножаті - 0,1%; пасовища - 0,1%; багаторічні насадження - 1 %.

Разом з тим, відповідно до пункту 274.1 статті 274 ПКУ ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження), встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.

Таким чином, встановлення ставки податку для сіножаті та пасовищ у розмірі 0,1% від нормативної грошової оцінки землі не відповідає вимогам ПКУ (не менше 0,3 відсотка) та потребує приведення у відповідність до вимог пункту 274.1 статті 274 ПКУ.

Підпунктом 7.3 пункту 7 встановлюється ставка земельного податку за землі комерційного призначення, громадського призначення від нормативної грошової оцінки земель населених пунктів Липнязької сільської ради станом на 01.01.2013 року:

с. Липняжка - (139,13 грн./1 кв.м. x 10000 кв.м. x 3% x 1,249 x 1,433 x 1,06) - 79187,48 грн. за 1га;

с. Водяне - (61,13 грн./1 кв.м. x 10000 кв.м. x 3% x 1,249 x 1,433 x 1,06) - 34792,86 грн. за 1га;

с. Володимирівна - (52,36 грн./1 кв.м. x 10000 кв.м. x 3% x 1,249 x 1,433 x 1,06)-29801,31 грн. за 1га.

Ставка податку у відсотках (фіксована ставка) визначена не чітко, та надана виключно при грошовому розрахунку ставки, що є неоднозначним для сприйняття суб'єктами господарювання, які будуть виконувати або впроваджувати вимоги проекту рішення.

Також, частиною першою статті 19 Земельного кодексу України, якою визначаються категорії земель, не визначено поняття земель «комерційного призначення».

Пунктом 274.2. статті 274 ПКУ визначено, що за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності) ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки.

Як вже зазначалося вище, пунктом 274.1 статті 274 ПКУ визначено, що ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження) для земель загального користування (землі громадського призначення входять до земель загального

користування) встановлюється у розмірі **не більше 1 відсотка** від їх нормативної грошової оцінки.

Таким чином, з метою приведення підпункту 7.3 у відповідність до вимог ПКУ пропонуємо:

по-перше, чітко зазначити ставку земельного податку;

по-друге, встановити фіксовану ставку податку за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності);

по-третє, встановити ставку податку за землі громадського призначення у розмірі **не більше 1 %** від їх нормативної грошової оцінки.

Підпунктом 7.4. пункту 7 встановлюється ставки земельного податку на землі транспорту, зв'язку та енергетики у відсотках:

земельний податок за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено -3%;

земельний податок за земельні ділянки, які розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено - 5%.

Відповідно до вимог статті 277 ПКУ ставки земельного податку за земельні ділянки, **розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, встановлюється у розмірі не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області**, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області.

Враховуючи вищезазначене, та те, що Липнязька сільська рада знаходиться на території Кіровоградської області, пропонуємо підпункт 7.4 пункту 7 викласти у наступній редакції:

«Встановити ставки земельного податку за землі транспорту, зв'язку та енергетики у відсотках:

земельний податок за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено -3% від їх нормативної грошової оцінки;

земельний податок за земельні ділянки, які розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено - 5% від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Кіровоградській області.»

Підпунктом 7.5 пункту 7 встановлюється ставка земельного податку за землі за межами населеного пункту сільськогосподарського призначення для ріллі 0,3% від грошової оцінки 1995 року за 1 га ріллі: для одноосібників та для працівників соціальної сфери ($3717,66 \text{ грн.} \times 3,2 \times 1,756 \times 0,3\% \times 1,249 \times 1,2$) - 93,93 грн. за 1 га.

Разом з тим, відповідно до статті 18 Закону України «Про оцінку земель» нормативна грошова оцінка земельних ділянок проводиться:

розташованих у межах населених пунктів незалежно від їх цільового призначення - не рідше ніж один раз на 5-7 років;

розташованих за межами населених пунктів земельних ділянок сільськогосподарського призначення - не рідше ніж один раз на 5-7 років, а несільськогосподарського призначення - не рідше ніж один раз на 7-10 років.

Таким чином, використання грошової оцінки 1995 року не відповідає вимогам вищезазначеного Закону.

Пункт 8 проекту рішення потребує редакційних правок в частині доповнення назвою області, на території якої розміщено Липнязьку сільську раду, а також заміни фрази «(не передбачені пунктами 6.1 - 6.5. цього рішення)» на фразу «(не передбачені пунктами 7.1 - 7.5. цього рішення)».

Також звертаємо увагу, що відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподатковуваної земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку з чим, пропонуємо у проекті рішення зазначити одиницю виміру оподаткованої площі земельної ділянки в залежності від її місцезнаходження.

Таким чином, проекти рішень потребують доопрацювання з метою приведення їх у відповідність до вимог Податкового кодексу України.

Враховуючи вищевикладене, проекти рішень не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо АРВ до Проекту 2 та до Проекту 3

Надані АРВ до Проекту 2 та до Проекту 3 не повною мірою відповідають вимогам Методики.

Так, у розділах I розробник обмежився лише словесним описом проблеми – не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на які дана проблема має найбільший негативний вплив. Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У розділах III АРВ при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не зазначено та не проведено порівняння вигод та витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них у кількісному (грошовому) виразі. Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання розробником не наведено розрахунків їх витрат, яких вони зазнають, як внаслідок впровадження проекту рішення (при сплаті місцевих податків та зборів), так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей.

У зв'язку з відсутністю в АРВ всієї необхідної інформації, числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектами рішень, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Окрім зазначеного, розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проектами рішень розмірів ставок податків.

Беручи до уваги те, що розробка проектів рішень спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання в АРВ, також не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів АРВ розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

Невідповідність вимог Методики підтверджують і числові дані, наведені в АРВ та Тестах малого підприємництва (далі – М-тест).

До Проекту 2

У розділі III АРВ визначено, що дія регулювання поширюється на 13 суб'єктів малого підприємництва та 5 мікропідприємництва, що разом складає 5 одиниць. Хоча $13 + 5 = 18$ одиниць.

Питома вага окремих груп суб'єктів господарювання у загальній кількості, у відсотках – не розрахована. Враховуючи, що дія акту стосується виключно СМП, розробником проведено розрахунок М-тесту для 34 платників єдиного податку II групи.

Сумарні прямі витрати склали 600,0 тис. грн.

Враховуючи, що Проектом 2 ставка податку для II групи встановлена на рівні 20% від мінімальної заробітної плати, то «прямі витрати» СМП складуть:

$640,0 \text{ грн. (ставка податку в місяць)} \times 12 \text{ (кількість місяців в році)} \times 34 \text{ (кількість платників податку)} = 261\,120 \text{ грн.}$

При встановленні показників результативності регуляторного акту (розділ VII АРВ) також визначено, що під дію підпадають 34 СМП, а сума надходжень до бюджету складе 600,0 тис. грн.

До Проекту 3

У розділі III АРВ визначено, що під дію регулювання підпадають 1 великий суб'єкт господарювання, 4 – середніх, 6 – малих, 14 – мікропідприємств. При цьому, питома вага кожної групи склала 25%, що не відповідає дійсності.

Розрахунок витрат суб'єктів великого та середнього підприємництва, відповідно до вимог Методики, не здійснено, а М-тест розраховано для 2 СМП (відповідно до розділу 2).

Водночас в таблиці розділу 3 М-тесту визначено, що сплачують податок 178 СМП.

При встановленні показників результативності регуляторного акту (розділ VII АРВ) визначено, що під дію акту підпадають 2 СМП, а сума надходжень до бюджету складе 130,0 тис.грн.

Також зазначаємо, що при проведенні М-тестів у розділах 3 не розраховано адміністративні витрати суб'єктів господарювання на реалізацію вимог регулювання, зокрема здійснення процедур щодо отримання первинної інформації про вимоги регулювання (ознайомлення суб'єктів господарювання із новими ставками податку) та на організацію виконання вимог регулювання (внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності) – витрати часу визначаються під час проведення консультацій.

Таким чином, числові дані, зазначені у М-тестах не узгоджуються з даними, зазначеними в АРВ та потребують уточнення розрахунків з урахуванням вимог ПКУ та кількості суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регулювання.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проекти рішень Липнязької сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області «Про встановлення на території Липнязької сільської ради податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2018 рік», «Про встановлення єдиного податку на території Липнязької сільської ради на 2018 рік», «Про затвердження ставок земельного податку та наданих пільг зі сплати земельного податку юридичним та/або фізичним особам на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням наданих вище зауважень та пропозицій, а аналіз регуляторного впливу до нього – до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування впровадження даного проекту регуляторного акта.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

**В.о. Голови Державної
регуляторної служби України**

В.П. Загородній